

Tomàquet (Tomate - **Abstract – Catalan**)

A la ciutat hi viu un foraster. Porta un estrany barret i una bufanda vermella i té un nas molt gros i tan vermell com un tomàquet. Per això, la gent que no el coneix de res li diu "Tomàquet". Aviat s'escampa el rumor que aquest estrany personatge podria ser un individu perillós, fins i tot un lladre! En Tomàquet ha de fugir i amagar-se, però on pot anar? Quan finalment arriba a la conclusió que continuar fugint no és la solució, li arriba una ajuda inesperada...

Tothom li deia Tomàquet

Un conte d'Ursel Scheffler
Amb il·lustracions de Jutta Tim
Traduït per Maria Grau i Saló
Editorial Ravensburger

Page 1.

Hi havia una vegada en una ciutat un home que tenia un nas gros i vermell.

Se li havia congelat un gèlid hivern, quan encara vivia en un país molt més fred que el nostre.

Cada any, quan arribava l'hivern, se li tornava d'un vermell intens.

Quan els veïns s'hi creuaven pel carrer, es giraven i deien: "Mireu-li el nas! És vermell com un tomàquet. Segur que és un borratxo."

I com que no sabien pronunciar el seu estrany nom, li deien simplement "Tomàquet".

Va arribar un dia de febrer, més fred del normal.

L'home volia anar a comprar. Es va posar l'abric, es va enrotllar una grossa bufanda de llana al coll i va agafar el barret.

En sortir de casa, el seu alè va formar petits núvols blancs en l'aire cristal·lí d'hivern. Tant de fred feia.

Page 2

Al costat del parc municipal hi havia uns nens que jugaven a la neu.

L'home es va aturar i es va quedar una estona mirant-los.

Quan els nens van notar que els observava, van fer una rotllana

i van xiuxiuejar entre ells: "Fixeu-vos en aquell home! Com ens mira!

I quina fila que fa, amb aquest nas que sembla un tomàquet! Ara es tapa la cara amb la bufanda, deu ser perquè no el reconegui ningú!

Segur que és un lladre!"

Els nens es van posar a córrer xisclant. Van baixar corrent cap al llac, on havia altres nens patinant i els van explicar tot allò de l'home estrany. L'home amb nas de tomàquet no sabia per què els nens se n'havien anat corrent, així de sobte, i va seguir lentament el seu camí.

Page 3

A la tarda, el telèfon de la comissaria núm. 7 treia fum: hi havia hagut un atracament a un banc de la plaça de Correus, un robatori a una joieria de l'estació de tren i diversos accidents de trànsit. També havia desaparegut un menor.

“Segur que l’han segrestat!”, sospitaven, alterats, els pares.

“Al parc de la ciutat s’hi ha vist un lladre!”, va explicar un home.

El comissari Tobies Rius va ordenar per ràdio que sortissin els cotxes patrulla i ell mateix va preguntar per tota la ciutat si algú podia descriure aquest lladre.

“Sí! Fa una estona, he vist algú amb abric i amb un barret estrany que creuava la plaça corrent”, va dir el forner, la fleca del qual estava situada al costat del banc.

“L’individu que va atracar la nostra botiga portava una bufanda vermella que li tapava la cara. Va deixar caure el botí dins d’un paraigua!”, explicà el joier.

“Lladre amb bufanda vermella, barret i abric”, va murmurar Tobies Rius mentre ho apuntava tot al bloc de notes. “I tant! Deu ser l’home del nas de tomàquet!, tenia exactament aquest aspecte!”, van cridar els nens que havien estat jugant al parc municipal.

“Rondava entre els matolls i ens mirava d’una manera estranya.”

“Vaja, vaja”, digué el comissari Rius, “un nas tan vermell com un tomàquet!”

I llavors va dictar una ordre de recerca segons les descripcions de la gent.

Page 4.

El rumor del perillós home de nas de tomàquet es va escampar per tota la ciutat.

I cada vegada que la policia no sabia aclarir de seguida un cas, tots deien:

“Només pot haver estat en Tomàquet, el lladre!”

Uns dies després, l’home, que no sabia que la gent sospitava d’ell, va anar a comprar pa a una fleca.

Així que hi va entrar, el forner va sortir corrents al carrer tot cridant: “Socors!

Un atracament! Hi ha un lladre a la fleca. És en Tomàquet, el lladre. L’he reconegut pel nas!”

L’home es va adonar llavors que la gent el considerava un lladre

i va marxar corrent cames ajudeu-me.

Quan va arribar al seu carrer, va veure un cotxe de policia que, casualment, patrullava per allí.

“M’estan seguint!”, va pensar en Tomàquet amb un gran ensurt, i va continuar corrent com si l’empaités el mateix diable.

Va córrer i va córrer, fins que finalment va arribar als afores.

No volia tornar mai més a la ciutat on el consideraven un lladre. Però, a on podia anar?

Page 5

Després de vagarejar d’una banda a l’altra, en Tomàquet va trobar una casa vella i abandonada. La porta era oberta i hi havia un matalàs al racó. Ell es va arraulir dins de l’abric i, esgotat, es va adormir.

Es va despertar perquè tenia fred. Va recollir fusta i altres coses per cremar-les, però no es va atrevir a tenir el foc encès gaire estona per por que el fum el delatés.

Cada dia tenia més gana. Sempre esperava que arribés el vespre per sortir del seu amagatall i llavors corria pels camps

Page 6

i s’enfilava per les tanques i els closos. Robava patates i pastanagues de graners i coberts.

Quan va començar a fer més fred, rondava per les cases on hi havia escalfor.

Una vegada va veure oberta la finestra d’un soterrani i s’hi va esquitllar.

Se’n va endur una flassada calentona i un jersei vell, a més d’un pot de conserva de cireres. La gent ni se n’adonava, ja que tenien força provisions.

En Tomàquet va pensar: “Vols dir que ara no sóc un lladre de debò?” I mentre corria de tornada a la casa vella, es girava amb temor per assegurar-se que no el seguia ningú.

Page 7

Per fi va arribar la primavera. Un matí, el suau sol de març que entrava per la finestra el va animar a sortir de casa.

Es va asseure a l’escala de pedra i va començar a parpellejar enlluernat per la llum. Per primera vegada en molt de temps no tenia fred.

Poc després es va adormir i, per això, no es va adonar que dos homes s’acostaven a la casa. Eren el comissari Tobies Rius i el conseller Fabià Pi.

“És aquesta”, va dir el comissari assenyalant la casa. “És un edifici vell; no serveix per a res.”

“És igual”, va dir el conseller, “segurament que l’ajuntament el vol enderrocar,

però és el lloc perfecte per al nostre orfenat.”

I llavors tots dos van fer el tomb a la casa.

Page 8

Quan les seves ombres va caure sobre en Tomàquet, que encara dormia, ell somniava que un monstre se li llançava al damunt.

Es va aixecar cridant, va arrencar a córrer i va ensopegar amb Fabià Pi.

“Però... però, si aquest és en Tomàquet, el lladre!”, va exclamar alterat Tobies Rius, mentre ajudava a aixecar-se el conseller.

“En Tomàquet, el lladre?”, va preguntar sorprès Fabià Pi. “I jo que em pensava que només era un rumor! L’atracament al banc i el robatori de joies fa temps que es van aclarir i, pel que fa al nen, va resultar que s’havia perdut!”

“Però... miri amb els seus propis ulls com corre! El que arrenca a córrer així

Page 9

és perquè té mala consciència. Sóc policia i el meu deure és empaitar-lo!”, i va començar a córrer darrere el fugitiu. Llavors, però, va passar una cosa estranya.

En Tomàquet, que ja quasi havia arribat al llindar del bosc, es va aturar, es va girar i va tornar enrere. Al començament dubtant i després cada vegada més de pressa.

A mig camí, es va trobar amb el comissari. En Tomàquet va allargar les mans i li va dir: “Detingui’m! Estic tip de fugir i no vull continuar rondant de nit per les cases ni haver de robar.”

“Això és una confessió”, va dir el comissari. “Senyor... ehem, senyor Tomàquet o com es digui, queda detingut!”

Page 10

L’endemà al matí, el noi que distribuïa els diaris va cridar tan fort com va poder per tota la plaça del mercat:

“Han detingut en Tomàquet, el lladre!”

Al migdia, la gent encara es barallava als quioscos per aconseguir la darrera tirada del diari.

“Qui roba és dolent!”, va cridar, indignada, una dona.

“Potser quan es té gana i fred es veu tot d’una altra manera”, va opinar un jove que comprava xurros.

“I vostè què sap?!”, exclamà el forner. “Si jo el vaig veure entrar a la meva fleca! Sort que ara és darrere les reixes.”

“No en té la culpa”, van opinar alguns.

Però a la major part de gent tant li feia. Pensaven: “Al cap i a la fi, es cosa de la policia descobrir si és o no un lladre. A nosaltres què ens importa?”

Page 11

Una mica després, Tobies Rius es va trobar amb el conseller Fabià Pi al passadís de l’ajuntament. “Per cert, què ha passat amb el tal Tomàquet, senyor Rius?”, li va preguntar aquest.

“Amb en Tomàquet? Doncs res, no hi ha hagut cap denúncia en contra seva. Així que l’hem deixat anar.”

“Deixar-lo anar no és cap solució”, opinà el senyor Pi, “ens n’hem d’ocupar perquè, si no, tot tornarà a començar.”

“Però que hi podem fer, nosaltres?”, va pensar Tobies Rius.

“Sobretot, hauríem de mirar d’aconseguir-li feina”, va proposar el conseller. “Ja me n’encarregaré jo.”

I va complir la seva paraula, i va trobar feina per a en Tomàquet.

Page 12

Dilluns, en Tomàquet va buidar les papereres del parc municipal.

Dimarts va ajudar a recollir les escombraries.

Dimecres va trobar feina al mercat setmanal.

Dijous fa netejar les finestres de les cotxeres dels autobusos.

Divendres va escombrar les voreres amb una gran escombra.

Dissabte i diumenge es va estar tot sol.

En tomàquet estava content d’haver trobat feina, però no era feliç.

Page 13

Un dia de tardor, quan en Tomàquet recollia les fulles del parc municipal, es va trobar el senyor Pi.

“Bon dia, senyor... Ai! Com es diu vostè, de fet?”, li va demanar el senyor Pi, una mica avergonyit.

“No s’amoïni, digui’m Tomàquet. Tots em diuen així i ja m’hi he acostumat”, va contestar en Tomàquet mentre recollia amb un rasclet les fulles de tardor. Es va alegrar d’haver-se trobat el senyor Pi, ja que amb prou feines parlava amb ningú.

“Entesos, doncs, senyor Tomàquet, el nostre orfenat aviat estarà llest. El que ara ens falta és un bon administrador, un a qui agradi la companyia dels nens. Li agradaria fer aquesta feina?”

“A mi?”, va preguntar en Tomàquet, mirant-se’l sorprès.

“Sí... vull dir només si li interessa, és clar”, va afegir ràpidament el senyor Pi.

“A mi m’encanten els nens. No em sabia imaginar una feina millor”, va contestar en Tomàquet.

Page 14

Un cop acabat l’orfenat, en Tomàquet s’hi va instal·lar amb els nens, que de seguida s’hi van avenir. I el seu nas vermell? Ja ni tan sols se n’adonaven! Ara era el seu amic, algú que sempre tenia temps per a ells! Sempre anaven corrent a demanar-li coses i ell sempre tenia bons consells.

En Tomàquet es va recordar altra vegada de tots els antics jocs de la seva infantesa i, també tenia idees noves, és clar. Amb les restes de fusta de la construcció, va alçar amb els nens un parc infantil darrere de la casa.

Una nit, asseguts al prat, van fer patates i pomes a la brasa.

En Tomàquet contemplava el fum i va recordar que, no feia gaire temps, seia allí tot sol i tenia por que el fum del foc el delatés.

Un nen se li va acostar i li va dir:

“Senyor Tomàquet, que vol una poma?”

Llavors, en Tomàquet es va adonar que era feliç.